

Etusivu — Ajankohtaista — Uutiset

Arvostettu äitiyspakkaus

4.6.2021 klo 12:30

Äitiyspakkaus on tuttu esine lähes kaikille suomalaisille. SKS ja tutkija Tanja Vahtikari keräsivät äitiyspakkaukseen liittyviä muistoja ja kokemuksia eri vuosikymmeniltä.

Äitiyspakkausta on jaettu vuodesta 1938 lähtien ja se ollut läsnä suomalaisten vauvaperheiden arjessa vuosikymmenten ajan. 88 vastaajaa eri puolilta Suomea kirjoitti aiheesta SKS:lle. Kuvia lähetti 17 vastaajaa.

Vastaajista moni muistelee vuosikymmenten takaisia kohtaamisiaan äitiyspakkauksen kanssa: joko oman nuoremman sisaruksen, sukulaisten ja tuttavien lasten saamia äitiyspakkauksia tai omille, nyt jo aikuisille lapsille ottamiaan pakkauksia. Tuoreimmat muistot liittyvät esikoisen odotukseen globaalin koronaviruspandemian aikana vuonna 2020. Myös lastenlasten saamat äitiyspakkaukset ovat olleet tärkeitä. Äitiyspakkauksen kautta vastaajat pohtivat laajempia kysymyksiä vanhemmuudesta ja isovanhemmuudesta.

Yhäkin lähes kaikki ensisynnyttäjät ottavat äitiyspakkauksen, ja kaikista äideistä vain kolmasosa valitsee äitiysavustuksen rahana. Tämä näkyy myös vastausaineistossa. Äitiyspakkaus on otettu ensimmäiselle lapselle, mutta joskus seuraavien lasten kohdalla on valittu raha-avustus. Tämä kertoo osaltaan myös äitiyspakkaustuotteiden kestävyydestä – ensimmäisen pakkauksen vaatteet ovat kestäneet useimmiten kierrätystä nuoremmille sisaruksille. Toisaalta vastaajien joukossa on monia, jotka ovat halunneet hankkia pakkauksen jokaiselle lapselleen. Osalla pakkaus on yhä tallella, säilytyslaatikkona, muistoesineenä tai odottamassa mahdollisia tulevia lapsenlapsia.

Äitiyspakkauksen yksittäisten tuotteiden merkityksestä on erilaisia näkemyksiä, mutta yleisesti pakkauksen tuotteet ovat olleet pidettyjä. Eniten mainintoja pakkauksen esineistä saavat emalivati, kynsisakset ja kukkahelistin. Äitiyspakkauksen kuvataan konkretisoineen vanhemmaksi tulemistä. Eräs muistelija kirjoittaa:

”Haimme pakkauksen mieheni kanssa Matkahuollosta bussilla joskus loka-marraskuun tienoossa. Pakkauksen avaaminen ja esineiden tutkiminen oli kuin jouluaattona, ja teki vauvan saapumisen jotenkin konkreettisemmaksi. Viikkasin ja järjestelin niitä useamman kerran ihan vain omaksi ilokseni.”

Vastauksia yhdistää äitiyspakkauksen arvostus. Äitiyspakkaus on osa laajempaa äitiyshuollon kokonaisuutta ja se liitetään kiinteästi suomalaiseen hyvinvointivaltioon.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja dosentti Tanja Vahtikarin tutkimushanke ”Äitiyspakkaus tunne-esineenä: hyvinvointivaltion sosiomateriaaliaalinen kokemus 1930-luvulta 2000-luvulle” (Tampereen yliopisto) järjestivät yhdessä muistitietokeruun *Äitiyspakkausmuistoni* 1.9.2020–31.1.2021.

Kiitämme lämpimästi kaikkia keruuseen osallistuneita! Vastaajien kesken arvotut kirjapalkinnot on toimitettu voittajille.

Lisätietoja: SKS:n arkisto, puh. 0201 131 240, arkisto@finlit.fi